

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid:	Torsdagen den 4 april 2024 kl. 09:00-10:25	
Plats:	Esplanaden, stadshuset	
Beslutande:	Charlotta Westerlund (S), ordförande Solveig Granberg (C), vice ordförande Ari Leinonen (S) Jan Lundberg (S), tjug. ersättare i stället för Mehrana Bassami (S) Alireza Mosahafi (M) Linda Lotare (V) Maria Lindvall (-) (L)	
Övriga deltagare:	Se sidan två	
Utses att justera:	Solveig Granberg	
Sekreterare:	Digital signatur Tomas Jakobsson	§§ 11-13
Ordförande:	Digital signatur Charlotta Westerlund	
Justerare:	Digital signatur Solveig Granberg	

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2024-04-04
Anslaget har satts upp:	
Anslaget tas ner:	
Förvaringsplats:	Stadsledningskontoret, kommunkansliet
Underskrift:	Digital signatur Tomas Jakobsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Helena Smith (S)

Joline Göttfert (M)

Mariam Salem (MP)

Veronica Kerr (KD)

Tjänstemän

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Linnea Persson, statistiker

Peter Thuresson, statistiker

§ 11

Diarienum: KS-2023/00703

Jämställdhetsutskottets yttrande på motion 11/2023: AI - möjligheter och risker; Veronica Kerr (KD) och Anders Sellström (KD)

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Veronica Kerr (KD) och Anders Sellström (KD) yrkar i motion 11/2023 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en samlad strategi för hur kommunen ska förhålla sig till AI. Strategin ska definiera i vilka avseende kommunen kan dra nytta av AI, beskriva de risker som finns samt innehålla etiska riktlinjer.

Motionärerna framhåller att det i grund och botten handlar om att balansera de potentiella fördelarna med AI mot de etiska, juridiska och sociala utmaningarna som kan uppstå i en samlad strategi.

Tekniska nämnden har yttrat sig på motionen och föreslår avslag med hänvisning till att det vore kontraproduktivt att ta fram en specifik strategi kring AI då det bör vara en del av Umeå kommuns kommunövergripande arbete med digitalisering. För att kunna förstå och nyttja AI behöver ett flertal saker ske och genomföras som rör såväl tekniska förutsättningar som verksamhetsutveckling.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i tekniska nämndens yttrande i enligt ovan.

Vidare vill jämställdhetsutskottet särskilt lyfta vikten av ett normkritiskt perspektiv i arbetet med framtagandet av den kommunövergripande

digitaliseringsstrategin som tekniska nämnden hänvisar till. Detta särskilt i relation till datainsamling och AI.

Vid Umeå universitet finns en forskningsmiljö kring AI, ledd av bland annat Virginia Dignum, professor i social och etisk artificiell intelligens samt ledamot i såväl EU-kommissionens expertgrupp kring AI som FN:s råd för AI. Umeå kommun, med sin närhet till Umeå universitet, bland annat genom existerande samverkansavtal, har goda förutsättningar till potentiell samverkan i dessa frågor och jämställdhetsutskottet vill lyfta vikten av lärande av akademien i detta område som för många är svårt att greppa och där såväl möjligheter som risker är svåra att överblicka för de med begränsade kunskaper och där utvecklingen går fort.

Umeå kommun bör vidare ta in sin erfarenhet och kompetens i frågor som rör makt och kön fortsatt i detta arbete för att säkerställa att kritiska frågor om exempelvis insamling av data ställs, inte endast utifrån ett perspektiv av att data samlas in på ett säkert sätt utan frågor som handlar om vilken typ av data som samlas in, av vem, och vilka beslut som fattas på grundval av denna data? Utifrån vems perspektiv och vems livsvillkor utgår nya lösningar? Vilka strukturer och ojämlika maktrelationer riskerar att förstärkas om vi utgår från den data som finns utan att ställa kritiska frågor kring varför just den typen av data existerar? För vems kropp skapar vi exempelvis "smarta lösningar" i våra offentliga rum, för vem är en självkörande buss en trygg plats och för vem blir den en otrygg plats?

Beslutsunderlag

Motion 11/2023

Tekniska nämndens yttrande

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Jämställdhetsutskottet beslutar att föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Umeå kommun

Sammanträdesprotokoll

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott 2024-04-04

Beslutet ska skickas till

Stadsledningskontoret

§ 12

Diarienum: KS-2023/00704

Jämställdhetsutskottets svar på motion 12/2023: Underlätta för politiska partier och ungdomsförbund att besöka Umeås gymnasieskolor; Madelene Nord (M) och Joline Göttfert (M)

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

att bifalla motionen.

Ärendebeskrivning

Moderaterna föreslår i motion 12/2023 kommunfullmäktige att uppdra till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att i dialog med rektorerna och de politiska ungdomsförbunden ta fram nya riktlinjer för hur politiska partier och ungdomsförbund tillåts besöka de kommunala gymnasieskolorna.

Motionären menar att det är en viktig demokratifråga att ungdomar ska ha möjlighet att träffa politiska partier och deras ungdomsförbund men att det gällande regelverket för politiska partier i de kommunala skolorna är alltför begränsande och gör det svårt att genomföra dessa besök i praktiken.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har yttrat sig på motionen och förtydligar hur regelverket som är beslutat av Umeå Gymnasieskolor (UGS) ser ut och att dessa gemensamma rutiner framtagits bland annat för att undvika risk för ensidig opinionsbildning vilket skolan enligt lag inte ska medverka till. Vidare framhåller nämnden att det är rektor på varje skola som fattar beslut om skolbesök, med hänsyn till de gemensamma riktlinjerna.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet instämmer i vikten av skolans roll i att stärka elevers samhällsengagemang och bidra till ett demokratiskt samhälle. En komponent i detta kan vara besök av politiska partier och ungdomsförbund. Samtidigt vill jämställdhetsutskottet lyfta att bokbord i skolan från enskilda partier är enbart ett av väldigt många sätt att synliggöra och arbeta med dessa frågor.

I arbetet med en översyn av nuvarande regelverk med syfte att underlätta för politiska partier och ungdomsförbund att besöka Umeås gymnasieskolor vill jämställdhetsutskottet lyfta vikten av att det anges tydliga ramar för dessa besök för att säkerställa elevers trygghet.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden anger i sitt yttrande att om rektor beslutar att politiska partier ska få komma till skolan och bedriva opinionsbildning måste skolan behandla alla partier lika.

Jämställdhetsutskottet instämmer med detta som en grundläggande princip. Samtidigt vill utskottet framhålla att i läroplanen för gymnasieskolan anges att *"Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser."* Detta bör framgå även i riktlinjer för skolbesök av externa aktörer såsom exempelvis politiska partier och ungdomsförbund med ett tydligt mandat till rektor att sådana tendenser kan utgöra grund för nekande av tillstånd vid behov även av enskilda partier.

Beslutsunderlag

Motion 12/2023

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg

Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Alireza Mosahafi (M) – Bifall till tjänsteskrivelsens förslag (att bifalla motionen).

Propositionsordning som godkänns

Bifall mot avslag till tjänsteskrivelsen. Ordföranden finner att jämställdhetsutskottet beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag (att föreslå kommunfullmäktige att bifalla motionen).

Beslutet ska skickas till

Stadsledningskontoret

§ 13

Diarienum: KS-2024/00131

Informationsärendet 2024-04-04

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2024-04-04 informeras om följande:

- Vad kostar det att bo i Umeå kommun? Utredningar och rapporter från Strategisk utveckling, nr 1, 2024. Statistikerna Peter Thuresson och Linnea Persson informerar om rapporten som också finns publicerad på kommunens webb: www.umea.se/rapporter
- Nämnders rapporter 2023. Utvecklingsstrateg Annika Dalén informerar om att inriktningsmålen numera finns i program för social hållbarhet.
- Aktualitets- och relevansprövning riktlinjer enkäter. Utvecklingsstrateg Annika Dalén informerar om riktlinjer för utformning av enkäter med fokus på inkluderande svarsalternativ för kön och könsidentitet samt riktlinjer för brukarundersökningar.

Beslutsunderlag

Vad kostar det att bo i Umeå kommun?

Beslutet ska skickas till

-